

probos

*Houtige biomassa in Nederland:
markt, logistiek en potenties*

Jan Oldenburger, Probos

Arnhem, 27 januari 2011

Inhoud

- Houtige biomassa?
- De markt en logistiek
- Potenties
- Duurzaamheid
- Aandachtspunten

Inhoud

- Houtige biomassa?
- De markt en logistiek
- Potenties
- Duurzaamheid
- Aandachtspunten

Houtige biomassa?

Houtige biomassa?

Resthout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

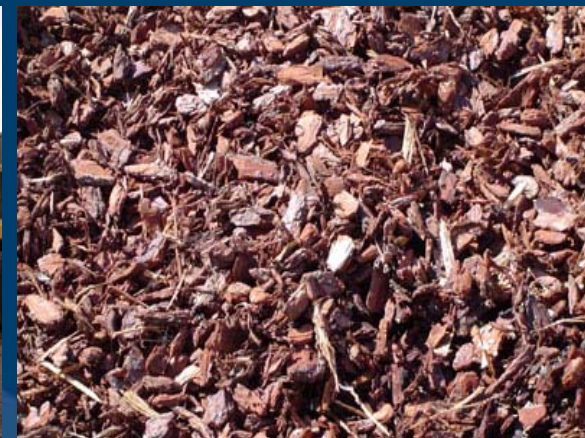
Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Eigen afzetmarkt:

- Strooisel in stallen en hokken
- Plaatmaterialen en papier en karton
- Energieopwekking (energiepellets)

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Energiepellets

Foto: Thüringer energie pellets

Foto: Green Circle Bio Energy

Foto: Energie pellets Moerdijk bv

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Energiepellets

Foto: Thüringer energie pellets

Foto: Energie pellets Moerdijk bv

Foto: Green Circle Bio Energy

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Energiepellets

Foto: Thüringer energie pellets

Foto: Green Circle Bio Energy

Foto: Energie pellets Moerdijk bv

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Inzameling door afvalverwerkers
-

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Inzameling door afvalverwerkers
- Afzetmarkt:
  - Plaatmaterialen (Export)
  - Energieopwekking (Binnenlands en export)

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Houtige biomassa uit:

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Houtige biomassa uit:
  - Bos en Natuur
  -

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Houtige biomassa uit:
  - Bos en Natuur
  - Landschap
  -

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Houtige biomassa uit:
  - Bos en Natuur
  - Landschap
  - Bebouwde omgeving

Houtige biomassa uit bos, natuur, landschap en bebouwde omgeving

Houtige biomassa uit bos, natuur landschap en bebouwde omgeving

Teelt van houtige biomassa

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Kenmerken:

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Kenmerken:
  - Grote diversiteit aan bronnen
  -

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Kenmerken:
  - Grote diversiteit aan bronnen
  - Grote verschillen in schaal
  -

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Kenmerken:
  - Grote diversiteit aan bronnen
  - Grote verschillen in schaal
  - Grote diversiteit in vorm en samenstelling
  -

Houtige biomassa?

Resthout

Gebruikt hout

Vers hout

- Kenmerken:
  - Grote diversiteit aan bronnen
  - Grote verschillen in schaal
  - Grote diversiteit in vorm en samenstelling
  - Grote verschillen in prijs

Inhoud

- Houtige biomassa?
- De markt en logistiek
- Potenties
- Duurzaamheid
- Aandachtspunten

De markt en logistiek (1)

De markt en logistiek (1)

- Onvolwassen markt
  - Prijsverschillen
  - Ongedefinieerd speelveld

De markt en logistiek (1)

- Onvolwassen markt
  - Prijsverschillen
  - Ongedefinieerd speelveld
- Veel biomassa verdwijnt nog over de grens

De markt en logistiek (1)

- Onvolwassen markt
  - Prijsverschillen
  - Ongedefinieerd speelveld
- Veel biomassa verdwijnt nog over de grens
- De binnenlandse vraag neemt toe door een toename van:
  - kleine installaties (< 1 MW) bij particulieren en agrariërs
  - middelgrote installaties (1-5 MW) bij zwembaden, woonwijken, etc.
  - grote installaties (> 5 MW)

De markt en logistiek (2)

De markt en logistiek (2)

- Onderscheid tussen (inter)nationale en regionale/lokale markt

De markt en logistiek (2)

- Onderscheid tussen (inter)nationale en regionale/lokale markt
  1. Nationaal en internationaal

De markt en logistiek (2)

- Onderscheid tussen (inter)nationale en regionale/lokale markt
  1. Nationaal en internationaal
    - Grote handelaren actief (chips en energiepellets)

De markt en logistiek (2)

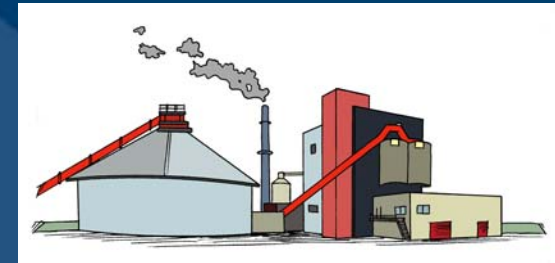
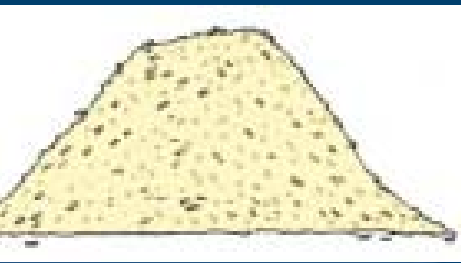

- Onderscheid tussen (inter)nationale en regionale/lokale markt
  1. Nationaal en internationaal
    - Grote handelaren actief (chips en energiepellets)
Leveren aan (middel) grote installaties

De markt en logistiek (2)

- Onderscheid tussen (inter)nationale en regionale/lokale markt
  1. Nationaal en internationaal
    - Grote handelaren actief (chips en energiepellets)
Leveren aan (middel) grote installaties

De markt en logistiek (3)

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

Nog veel 1 op 1 relaties

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

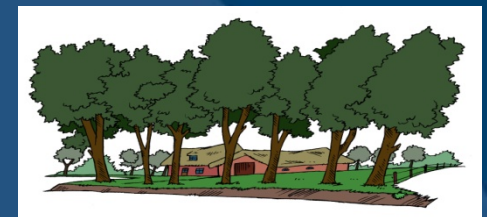
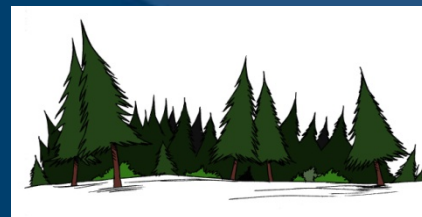
Nog veel 1 op 1 relaties

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

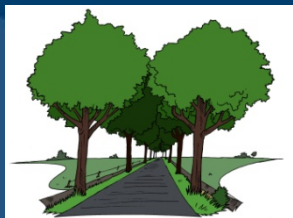

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

- Kansen voor regionale ketens:
-

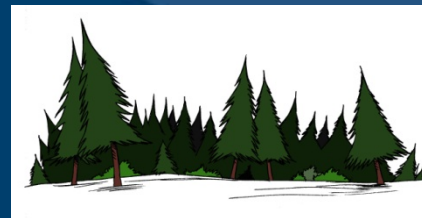
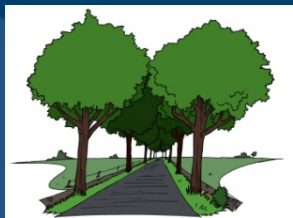

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

- Kansen voor regionale ketens:
  - Kleine transportafstanden
  -

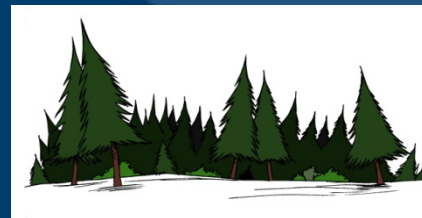

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

- Kansen voor regionale ketens:
  - Kleine transportafstanden
  - Bedienen kleine en middelgrote installaties
  -

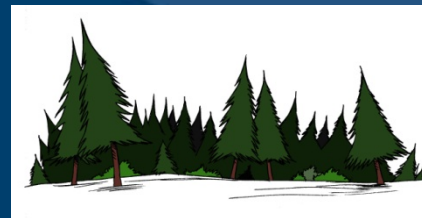
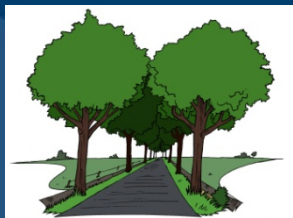

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

- Kansen voor regionale ketens:
  - Kleine transportafstanden
  - Bedienen kleine en middelgrote installaties
  - Bundeling kleine partijen uit verspreid liggende bronnen
  -

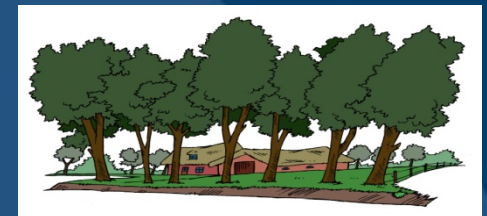

De markt en logistiek (3)

2. Regionaal/Lokaal

- Kansen voor regionale ketens:
  - Kleine transportafstanden
  - Bedienen kleine en middelgrote installaties
  - Bundeling kleine partijen uit verspreid liggende bronnen
  - Bijdrage aan regionale duurzame energie doelstellingen

Inhoud

- Houtige biomassa?
- De markt en logistiek
- **Potenties**
- Duurzaamheid
- Aandachtspunten

Potenties (1)

Potenties (1)

- Potentie uit natuur en landschap: 475.000 ton droge stof per jaar (9,4 PJ)

Potenties (1)

- Potentie uit natuur en landschap: 475.000 ton droge stof per jaar (9,4 PJ)
- Daadwerkelijke oogstbare hoeveelheid ligt lager door:

Potenties (1)

- Potentie uit natuur en landschap: 475.000 ton droge stof per jaar (9,4 PJ)
- Daadwerkelijke oogstbare hoeveelheid ligt lager door:
  - Beheerdoel terreineigenaar

Potenties (1)

- Potentie uit natuur en landschap: 475.000 ton droge stof per jaar (9,4 PJ)
- Daadwerkelijke oogstbare hoeveelheid ligt lager door:
  - Beheerdoel terreineigenaar
  - Ecologische overwegingen

Potenties (1)

- Potentie uit natuur en landschap: 475.000 ton droge stof per jaar (9,4 PJ)
- Daadwerkelijke oogstbare hoeveelheid ligt lager door:
  - Beheerdoel terreineigenaar
  - Ecologische overwegingen
  - Bereikbaarheid, ontsluiting en ruimtelijke spreiding percelen

Potenties (1)

- Potentie uit natuur en landschap: 475.000 ton droge stof per jaar (9,4 PJ)
- Daadwerkelijke oogstbare hoeveelheid ligt lager door:
  - Beheerdoel terreineigenaar
  - Ecologische overwegingen
  - Bereikbaarheid, ontsluiting en ruimtelijke spreiding percelen

Oogstkosten

Oogstkosten (relatief) laag

Omvorming bos voor:

- Wegenaanleg
- Aanleg woonwijk etc.
- Natuurontwikkeling

Regulier onderhoud door overheden en burgers

Oogstkosten hoog

Potenties (2)

- Niet potentie, maar:

Potenties (2)

- Niet potentie, maar:

Contracteerbare hoeveelheid

Inhoud

- Houtige biomassa?
- De markt en logistiek
- Potenties
- **Duurzaamheid**
- Aandachtspunten

Duurzaamheid (1)

Duurzaamheid (1)

Duurzame energiebron

Duurzaamheid (1)

Duurzame energiebron

- CO₂-neutrale brandstof

Duurzaamheid (1)

Duurzame energiebron

- CO₂-neutrale brandstof
- Inkomstenbron voor terreineigenaar

Duurzaamheid (1)

Duurzame energiebron

- CO₂-neutrale brandstof
- Inkomstenbron voor terreineigenaar
- Economische drager voor landschapsonderhoud

Duurzaamheid (1)

Duurzame energiebron

- CO₂-neutrale brandstof
- Inkomstenbron voor terreineigenaar
- Economische drager voor landschapsonderhoud
- Versterken en verhogen biodiversiteit door periodiek creëren van ruimtelijke variatie

Duurzaamheid (1)

Duurzame energiebron

- CO₂-neutrale brandstof
- Inkomstenbron voor terreineigenaar
- Economische drager voor landschapsonderhoud
- Versterken en verhogen biodiversiteit door periodiek creëren van ruimtelijke variatie

Geen verdringing voedselproductie

Duurzaamheid (2)

Duurzame oogst

- Oogst van biomassa dient wel op een verantwoorde wijze plaats te vinden:
  - Voorkomen van verschraling van natuur en landschap, door:
    - niet meer te oogsten dan de bijgroei
    - de nutriëntenbalans in de gaten te houden
    - de schade aan flora en fauna te beperken
- Op dit moment nog volop ruimte voor meer oogst en betere benutting

Inhoud

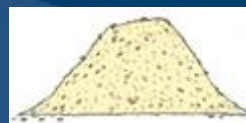
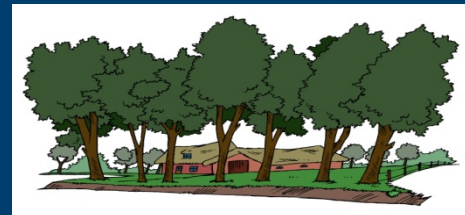
- Houtige biomassa?
- De markt en logistiek
- Potenties
- Duurzaamheid
- Aandachtspunten

Aandachtspunten (1)

- Omgang met gemeentelijk groenafval
- Ga uit van de contracteerbaarheid
- Stimuleer de optimalisatie van oogst uit bos, natuur en landschap
- Stimuleer de opzet van biomassawerven

Biomassawerf

Biomassawerf
,-plein of rotonde

Aandachtspunten (2)

Aandachtspunten (2)

- Pas goed onderbouwde, maar realistische duurzaamheidscriteria toe (bv. in vergunning of subsidievoorwaarden)

Aandachtspunten (2)

- Pas goed onderbouwde, maar realistische duurzaamheidscriteria toe (bv. in vergunning of subsidievoorwaarden)

Grote centrales en kleine centrales

Vragen

